

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta Euroopan kotitalouskoneteollisuuden rakennemuutos ja kehitys sekä sen vaikutus työllisyyteen, ilmastonmuutokseen ja kuluttajiin

(2009/C 100/12)

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea päätti 17 päivänä tammikuuta 2008 työjärjestyksensä 29 artiklan 2 kohdan nojalla laatia oma-aloitteisen lausunnon aiheesta

Euroopan kotitalouskoneteollisuuden rakennemuutos ja kehitys sekä sen vaikutus työllisyyteen, ilmastonmuutokseen ja kuluttajiin.

Asian valmistelusta vastannut neuvoo-antava valiokunta ”teollisuuden muutokset” hyväksyi lausuntonsa 10 päivänä syyskuuta 2008. Esittelijä oli Anna Maria DARMANIN ja apulaisesittelijä Enrico GIBELLIERI.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 22 ja 23 päivänä lokakuuta 2008 välisenä pitämässään 448. täysistunnossa (lokakuun 22. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 86 ääntä puolesta 2:n pidättyessä äänestämästä.

1. Päätelmät ja suositukset

1.1 ETSK katsoo, että Euroopan kotitalouskoneteollisuuden ⁽¹⁾ vahvuutena on sen kyky valmistaa laadukkaita ja kestäviä tuotteita. Tätä vahvuutta olisi tuettava ja kehitettävä tarkoituksenmukaisella EU:n politiikalla, joka perustuu jatkuvaan ponnisteluun teknologisen innovaation parantamiseksi sekä jatkuvaan koulutukseen työntekijöiden taitojen vahvistamiseksi. Tällaisella politiikalla olisi edistettävä energiatehokkaiden ja entistä kierrätyskelpoisempien kotitalouskoneiden kehittämistä. Elinkaarianalyysin perusteella arvioitavat, ympäristöön kohdistuvat kokonaisvaikutukset tulisi supistaa minimiin.

1.2 ETSK uskoo vahvasti, että Euroopan unionin lainsäädännöllä voidaan suoraan vaikuttaa tämän alan kilpailukykyyn etenkin ekologista suunnittelua koskevan direktiivin laajentamishdotuksen ja energiamerkintäasetuksen tarkistusehdotuksen avulla. Tuloksena olisi energiatehokkuuden lisääntyminen ja hiilidioksidipäästöjen väheneminen. Näin voitaisiin lievittää uhkaavaa suuntausta teollisuuden siirtymisestä Euroopan ulkopuolelle, vähentää työpaikkojen häviämistä ja valvoa kuluttajien etuja.

1.3 Markkinavalvonta on ensiarvoisen tärkeää Euroopan teollisuuden, sen työntekijöiden ja kuluttajien edun turvaamiseksi sekä ympäristön suojelemiseksi. Se tulisi toteuttaa seuraavin toimin:

— Jäsenvaltioiden ja EU:n olisi suunnattava enemmän varoja ⁽²⁾ etenkin tuontituotteiden valvonnan tiukentamiseen sen var-

mistamiseksi, että ne noudattavat Euroopan yhtenäismarkkinoiden standardeja ja lainsäädäntöä.

— Epäreilu kilpailu ja polkumyynti on kitkettävä. Polkumyyntin vastaisia toimia olisi tutkittava tarkkaan, jotteivät ne pyrkimysten vastaisesti heikentäisi Euroopan teollisuutta ja kannustaisi teollisuuden siirtymiseen pois Euroopasta tai tuonnin lisäämiseen. Tällaisten toimien olisi kohdistuttava itse laitteiden lisäksi myös niiden osiin.

— Merkintäjärjestelmää on tarkistettava, jotta se heijastaisi teknologisen innovaation edistystä antamalla väärää kuvaa arvojen muuttumisesta.

— Valvontaa on tiukennettava väärennösten ja samankaltaisten kopioiden myynnin vähentämiseksi.

— Valvonnalla on varmistettava, että etenkin tuontituotteet vastaavat todellakin merkintöjään eivätkä nämä ole harhaanjohtavia.

1.4 ETSK katsoo merkintäjärjestelmän mukauttamisen olevan ehdottoman tärkeää. Merkintää olisi päivitettävä aina kun teknisesti entistä tehokkaammat laitteet nostavat normitasoa. Järjestelmän olisi oltava dynaaminen, jolloin markkinoille saapuviin uusiin ja ominaisuuksiltaan parempiin tuotteisiin sovellettaisiin uutta merkintää sen sijaan että madallettaisiin merkintänsä aiemmin saaneiden tuotteiden luokitusta. Järjestelmän tarkistamisen olisi heijastettava teknologista innovaatiota, mutta sille olisi asetettava viiden vuoden määräaika energiatehokkuutta koskevan toimintasuunnitelman mukaisesti. Kaikkien sidosryhmien osallistuminen tarkistusprosessiin on olennaista. Lisäksi komission olisi edistettävä sellaisen lainsäädännön toimeenpääntä, jolla energiamerkinnästä tehdään nykyistä sitovampi väline valmistajille, maahantuojille ja vähittäismyyjille.

⁽¹⁾ Kotitalouskoneilla tarkoitetaan jääkaappeja, pesukoneita, astianpesukoneita, lämminvesivaraajia, lämmityslaitteita ja kaikkia kotitalouksissa käytettäviä elektronisia laitteita.

⁽²⁾ Myös nimellä *Ayral Package* tunnettu uusi lainsäädäntökehys on markkinavalvontaa, tuotteiden merkitsemistä ja tyyppihyväksyntää käsittelevän lainsäädännön parantamista koskevan paketin viimeinen osa. Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyivät sen 23. kesäkuuta 2008 (http://ec.europa.eu/enterprise/regulation/internal_market_package/index_en.htm)

1.4.1 Kestävyyden kannalta EU:n olisi hyödyllistä pyrkiä vaikuttamaan myös muihin maihin siten, että ne ottaisivat käyttöön ne korkeat standardit, jotka EU on luvannut ottaa käyttöön sisämarkkinoilla, sillä niiden avulla saataisiin mahdollisesti aikaan maailmanlaajuisia energiansäästöjä.

1.5 Euroopan kotitalouskoneteollisuudelle voitaisiin antaa todellista lisäpotkua ottamalla jäsenvaltioissa käyttöön kannustinhelmia, joilla edistettäisiin vanhempien laitteiden korvaamista moderneilla ja energiatehokkailla kotitalouskoneilla, joita teollisuus valmistaa jo nykyään mutta jotka eivät ole vielä markkinoilla riittävän suosittuja. Tuki olisi suunniteltava siten, että vähävaraisia voitaisiin auttaa tarkoituksenmukaisilla rahoitusvälineillä, eikä tuki saa olla syrjivää. Euroopan ja muiden alueiden menestystarinoista olisi otettava oppia.

1.6 Olisi myös paikallaan vahvistaa kuluttajille tarjottavaa tukea kotitalouskoneiden huolto- ja varaosakysymyksissä sekä taattava alan työntekijöiden taitojen jatkuva päivittäminen ja parantaminen tehokkaan ja luotettavan palvelun tarjoamiseksi kuluttajille. Tämä voisi lisätä alan työllisyyttä ja/tai ylläpitää sitä.

1.7 ETSK katsoo, että EU:n politiikalla olisi helpotettava teollisuuden muutosprosessia kohti sellaisia entistä innovatiivisempia tuotteita ja oheispalveluja, joiden strateginen tärkeys johtuu niiden vaikutuksesta hiilidioksidipäästöihin ja energiankulutukseen. Tällaisia ovat esimerkiksi aurinkopaneelit, aurinkovoimalat, lämpöpumput, vetykennot, mikrotuotannon yksiköt ja tehokkaat ilmastointilaitteet. Se edistäisi osaltaan työpaikkojen luomista ja kuluttajien valinnanvapauden lisääntymistä.

1.8 ETSK vahvistaa uskovansa, että suositukset, joilla tähdätään Euroopan kotitalouskoneteollisuuden tehokkaaseen rakennemuutokseen, jotta tästä teollisuudenalasta tulisi nykyistä kestävämpää, voidaan toteuttaa ja tulokset maksimoida menestyksellä ainoastaan, mikäli Euroopan tasolla käydään perusteellista ja todellista alakohtaista työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua.

2. Taustaa

2.1 Kotitalouskoneteollisuuden siirtyminen Keski- ja Itä-Euroopan maihin sekä Venäjälle, Turkkiin ja Kiinaan on nykyään alan pakottavin ongelma. Teollisuuden siirtyminen ei siis ole vain unionin jäsenvaltioiden sisäistä, vaan kokonaisia kotitalouskoneteollisuuden osa-alueita siirtyy lähes kokonaan Euroopasta Kiinaan.

2.2 Yritykset ovat havainneet Venäjän potentiaalin, ja sinne rakennetaan uusia pesukone- ja jääkaappitehtaita samalla kun ostetaan suuria kotitalouskoneita valmistavia perinteisiä yrityksiä. Venäjän alueelle on rakenteilla 15–20 kotitalouskonetehtasta. Tämä on keskeisen tärkeää sen takaamiseksi, että euroop-

palaisilla valmistajilla on mahdollisuus saada jalansijaa näillä huomattavaa potentiaalia tarjoavilla uusilla markkinoilla. Olisi kuitenkin kiinnitettävä huomiota myös siihen, että nämä tehtaavat eivät palvele pelkästään kansallisia markkinoita vaan ne saatavat tulevaisuudessa tuoda tuotantoaan myös Eurooppaan, ellei Euroopan markkinoiden keskeisiä ongelmia pystytä ratkaisemaan.

2.2.1 Vientipotentiaalia eurooppalaisille valmistajille löytyy myös mm. Aasiasta, Pohjois-Afrikasta ja Lähi-idästä. Kotitalouskoneiden vienti EU:sta näille alueille on jo voimakkaassa kasvussa. Eurooppalaiset valmistajat voivat hyödyntää nykyisiä olosuhteita, kuten keskiluokan kasvua kyseisillä alueilla, eurooppalaisten tuotteiden hyvää mainetta jne., vahvistaakseen jalansijaansa näillä potentiaalisilla markkinoilla.

2.3 Halpojen ja kyseenalaisten tuotteiden markkinoille tulon kasvu pahentaa Euroopan kotitalouskoneteollisuuden kriisiä. Heikko laatu yhdistettynä erilaisiin verojärjestelmiin, työvoimakustannuksista aiheutuviin etuihin sekä suhteellisen alhaisiin kuljetuskustannuksiin heikentää Euroopan perinteisten valmistajien asemaa.

2.4 On selvää, ettei Eurooppa voi kilpailla esimerkiksi Kiinassa maksettavien kuukausipalkkojen kanssa. Kiinassa valmistettu jääkaappi tai pakastin on ylivoimaisen edullinen, kuten myös niiden yksinkertaiset koneenosat, kuten moottorit tai kompressorit. Kilpailuetua ei voida saavuttaa, mikäli eurooppalaisten tuotteiden myynti perustuu vain hintaan eikä laadulliseen hyötyyn. Euroopan kotitalouskoneteollisuuden vahvuutena on sen kyky valmistaa korkealaatuisia tuotteita. Muut kilpailuedut koskevat suunnittelua, tuotetakuita, palvelua, varaosien yhteensopivuutta ja korjauspalveluja. Tällaisia vahvuuksia voidaan tukea ja kehittää selkeällä eurooppalaisella politiikalla.

2.5 Euroopan tehtailla valmistettavien jääkaappien ja pakastimien energialuokka on A++, A+, A tai B. Valtaosa nykyään valmistetuista tuotteista kuuluu luokkiin A+ ja A. A++ -luokan laitteiden osuus on alle neljä prosenttia.

2.6 Energiatehokkaiden jääkaappien suosio kuluttajien keskuudessa on edelleen vähäistä. CECED:n (Euroopan kodinkonevalmistajien liitto) mukaan Euroopan kotitalouksissa on edelleen arviolta 188 miljoonaa yli 10 vuotta vanhaa jääkaappia ja pakastinta. Vanhojen (vuoden 1990) kotitalouskoneiden kulutus on arviolta 600 kWh/vuosi, A+ -luokan laitteiden 255 kWh/vuosi ja A++ -luokan laitteiden noin 182 kWh/vuosi. Nykyisillä hinnoilla ja nykyisissä olosuhteissa (!) A++ -luokan kotitalouskonetta on käytettävä arviolta 12 vuotta ennen kuin ostos on maksanut itsensä takaisin kuluttajalle.

(!) Energian hinta ja polttoainekustannukset mukaan luettuina.

2.7 Vanhojen kotitalouskoneiden lisäksi ja vielä niitäkin enemmän eurooppalaisia valmistajia huolestuttaa mahdollisesti vaarallisten, paljon energiaa kuluttavien ja epäluotettavien laitteiden tuonti. Tämä koskee etenkin avistakauppaan perustuvaa tuontia, jossa tuotteet myydään nopeasti loppuun EU:n markkinoilla.

2.7.1 Tämän seurauksena kotitalouksien energiantarpeen osuus energian kokonaiskulutuksesta EU:ssa on 25 prosenttia, ja viime vuosina kaikkein eniten on kasvanut energiaa kuluttavien kotitaloustuotteiden kulutuksen osuus, mikä johtuu uusien sovellusten ja tuotteiden tulosta markkinoille.

2.8 Entistä laadukkaampien materiaalien käyttö magneettisydämessä ja optimaalinen suunnittelu uusien materiaalien ominaisuuksien mukaan voisi parantaa kotitalouskoneissa käytettävien sähkömoottorien tehokkuutta (jopa 15 prosentilla) ja edistäisi huomattavasti säästöjä kotitalouksien sähköenergian kulutuksessa.

2.9 Toinen Euroopan komission tukema kehityssuuntaus on huoltoon ja kierrätykseen sopivien kotitalouskoneiden kehittäminen. On korostettava, että eurooppalaiset valmistajat ovat ponnistelleet suuresti tällä alalla ja vähentäneet jyrkästi suurten kotitalouskoneiden energian- ja vedenkulutusta. Sittenmin on kasvava valikoima raaka-aineita kuitenkin todettu riskialttiiksi niin ympäristön kuin kustannustenkin kannalta. Tällaisia aineita ovat muun muassa teräs, muovi, nikkeli, kromi ja kupari. Näiden raaka-aineiden ja öljyn oheistuotteiden hinnat nousevat. Ne, jotka kykenevät pienentämään tuotteissa materiaalin määrää, saavat tärkeän kilpailuedun. Nanoteknologian sekä elinkaarianalyysiin perustuvien menetelmien kotitalouskoneellisuudelle tarjoamia mahdollisuuksia oikean materiaalivalinnan kehittämiseksi ja arvioimiseksi ei ole tutkittu riittävästi, jotta tällainen kilpailuetu voitaisiin saavuttaa.

2.9.1 Nykyisin huolenaiheena on se, ettei kaikki sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta annettujen säännösten nojalla kierrätyskelpoinen materiaali tosiasiallisesti palautu valmistajille. Valmistajat joutuvat näin ollen maksamaan kierrätyskuluja saamatta kuitenkaan itse tavaraa.

2.10 Komission rahoittaman tutkimusohjelman tavoitteena olisi oltava tällaisen tutkimuksen edistäminen ja koneenosien kuten moottorien, jäädyttimien, kompressorien ym., miniatyrisoinnin kehittäminen edelleen. Tässä suhteessa mahdollisimman vähän materiaalia käyttävien laitteiden rakentaminen merkitsee entistä kierrätyskelpoisempien kotitalouskoneiden kehittämistä. Toukokuussa 2005 annettu EU:n puitedirektiivi energiaa

käyttävien tuotteiden ekologista suunnittelua koskevine vaatimuksineen on tässä yhteydessä tärkeä lähtökohta. Euroopan komission ei ole tarpeen luoda uusia poliittisia välineitä, vaan sen on ennemminkin hiottava nykyisiä. Sama koskee myös nykyistä energiankulutusmerkintää. Syvenevää energiakriisiä ja raaka-aineiden käytön rajoittamista ajatellen komission olisi täydennettävä merkintää tuotteiden markkinoille saattamista koskevalla pakollisella määräyksellä. Kotitalouskoneiden myynti Euroopan sisämarkkinoilla olisi tulevaisuudessa sallittava vain korkealaatuisia tuotteita tekeville valmistajille – tämä olisi perustana lainsäädännölle, jolla yrityksiä vaaditaan valmistamaan laadukkaita ja kestäviä kotitalouskoneita.

2.11 On myös paikallaan velvoittaa direktiivillä valmistajat ja vähittäiskauppiat tuottamaan ja myymään korjauskelpoisia kotitalouskoneita ja pitämään niiden varaosia tarjolla korjauksia varten sekä tarjoamaan asiakaspalvelua. Eurooppalaiset kuluttajat odottavat saavansa tällaista palvelua, ja tällä keinoin eurooppalaiset valmistajat ja vähittäiskauppiat voivat erottautua halpantuottajista, joiden tuotteita ei voi korjata, vaan ne on heitettävä pois ja korvattava uusilla. Tämä ei tietenkään ole kestävä kehityksen strategian mukaista.

2.11.1 ETSK odottaakin kiinnostuneena lisäkeskusteluja komission julkaiseman kestävä kulutuksen ja tuotannon ja kestävä teollisuuspolitiikan toimintaohjelman ⁽¹⁾ täytäntöönpanosta.

2.12 Kotitalouskoneala työllistää Euroopassa yhä noin 200 000 työntekijää. Ala on taantunut useita vuosia. Noin 57 000 työpaikkaa on kadonnut Länsi-Euroopasta kahden viime vuosikymmenen aikana. Kodinkoneeteollisuus romahti Keski- ja Itä-Euroopassa vanhan poliittisen järjestelmän päättymisen myötä, ja vain noin 20 000 uutta työpaikkaa on luotu sen jälkeen.

2.13 Siirtyminen Euroopan ulkopuolisiin maihin (Venäjä, Kiina, Turkki) koettelee kotitalouskoneiden valmistajista kovimmin ilmastointilaitteiden ja pienten kotitalouskoneiden valmistajia. Euroopan jääkaappi- ja pakastintehtailla työskentelee vielä noin 23 000 henkeä.

2.14 Euroopan kodinkonealan rakenneuudistukset jatkuvat tulevina vuosina. Niiden laajuus ei riipu ainoastaan markkinoiden ja tekniikan kehityksestä, vaan myös poliittisista päätöksistä ja lainsäädännöllisistä toimenpiteistä.

3. Erityistä

3.1 *EU:n politiikalla on löydettävä vastaus neljään ongelmaan:*

⁽¹⁾ KOM(2008) 397 lopullinen, 16.7.2008.

3.1.1 Miten varmistetaan, että teollisuus ei katoa Euroopan unionin ulkopuolisiin maihin? Suuntaus teollisuuden siirtymiseen on selvä, ja siksi on tarpeen vastata odotettuun ja todelliseen uhkaan tämän teollisuudenalan siirtymisestä unionin ulkopuolisiin maihin.

3.1.2 Miten Euroopan rakennemuutosta on muotoiltava sen varmistamiseksi, että Länsi-Euroopan maat eivät menetä tieteellistä ja teknistä tuotantoaan eivätkä osaamistaan ja siihen liittyviä työpaikkoja? Samalla olisi Keski- ja Itä-Euroopan mailla oltava mahdollisuus vakauttaa kehittyvä kotitalouskoneteollisuutensa tulevaisuutta varten.

3.1.3 Miten löydetään taloudellisesti järkevä vastaus eurooppalaisia tuotteita halvempien ja heikkolaatuisempien tai sisämarkkinoiden normeja vastaamattomien aasialaisten tuontitavaroiden tulvaan?

3.1.4 Miten varmistetaan, että kotitalouskoneiden kestävyysdessa saavutettu edistys kantaa hedelmää sisämarkkinoilla ja lisää tällaisten tuotteiden kysyntää ja että jatketaan investoimista sellaisten laitteiden tutkimukseen ja kehitykseen, joiden vaikutus ilmastonmuutokseen ja kestävyyyteen on lievempi?

3.2 Teolliset näkökohdat

3.2.1 Kotitalouskoneteollisuus on kehittynyt teollisuudenala, koska alalla on saavutettu energiatehokkuuden tutkimuksessa ja kehityksessä huomattavia tuloksia. Vapaaehtoiset sopimukset ovat olleet toimivia, ja teollisuus on noudattanut niitä.

3.2.2 Valitettavasti teollisuus edellyttää kuitenkin eurooppalaisen politiikan tiukentamista sen varmistamiseksi, että sen ponnistelut kantavat todella hedelmää. Viime vuonna teollisuuden edustajat päättivät olla uusimatta aiemmin hyvin paikkansa pitäneitä vapaaehtoisia sopimuksia.

3.2.3 Markkinavalvonta on nykyisin ensiarvoisen tärkeää. Valvontaa olisi tiukennettava sen varmistamiseksi, että kaikkien markkinoilla olevien tuotteiden taso ja laatu vastaavat todellakin lupauksia. Etenkin on tässä yhteydessä kiinnitettävä huomiota tuotteiden ilmastonmuutosvaikutuksiin.

3.2.4 Jäsenvaltioiden on myönnettävä aiempaa suurempaa tukea, jotta voidaan varmistaa, että kuluttajat ottavat todella omakseen markkinoille saatettavat hyvin tehokkaat tuotteet. A++ -luokan tuotteita pidetään edelleen liian kalliina eikä niihin

investoimisen tuottoa pidetä toteuttamiskelpoisena. Niinpä markkinat suosivat edelleen ensi sijassa A+ -luokan laitteita. Kannustimet voivat olla erilaisia, ja jäsenvaltioissa sekä Euroopan ulkopuolella onkin jo ollut joitakin tapauksia, joita voidaan pitää hyvinä käytäntöinä. ⁽¹⁾

3.2.5 Jäsenvaltioiden tuen ja reilun kilpailun olisi pysyttävä samassa vauhdissa alan teknologisen innovaation kanssa niin jäsenvaltioiden kuin Euroopan unioninkin tasolla.

3.2.6 Vähittäismyyjä on toimitusketjun tärkeä lenkki. Euroopan vähittäismyyjät on saatava nykyistä tietoisemmiksi sisämarkkinoille tuotavien ja siellä myytävien tuotteiden tuonnin eri vaikutuksista. On myös huomattava, että teollisuuden päämäärät ja ponnistukset ovat turhia, jos vähittäiskaupan sektori jatkaa vaatimusten vastaisten, vaarallisten ja kestäättömien tuotteiden tuontia ja myyntiä. ETSK katsookin, että vielä on paljon tehtävää vähittäiskaupan sektorin kouluttamiseksi, jotta se saadaan tietoiseksi sisämarkkinoiden kotitalous-koneteollisuuteen ja kyseisten laitteiden kestävyyyteen liittyvistä kysymyksistä.

3.3 Sosiaaliset näkökohdat

3.3.1 Tosiasia on, että teollisuuden tuotantolaitosten siirtymisen johtaa työpaikkojen menetykseen. Sen seurauksena monilla työntekijöillä ei ole taidoilleen käyttöä, elleivät hekin siirry teollisuuden mukana. Teollisuuden rakennemuutos on olennaisen tärkeää sen varmistamiseksi, että työpaikkoja ei menetetä ja että ala houkuttelee jatkossakin päteviä työntekijöitä.

3.3.2 Myös palvelualaan ja etenkin kodinkoneiden huolto- ja korjausalaan olisi kiinnitettävä asianmukaista huomiota. Korjausala on säilytettävä kukoistavana varmistamalla, että korkealaatuiset kodinkoneet ovat todellakin korjauskelpoisia ja että varaosia on helposti saatavilla, jotta korjaaminen olisi mahdollista.

3.3.3 Euroopan unionin ja jäsenvaltioiden yhteisellä politiikalla on samalla edistettävä alan siirtymistä innovatiivisten tuotteiden tuotantoon, sillä se luo uusia työllisyysmahdollisuuksia. Prosessia olisi tuettava työmarkkinaosapuolten välisellä järjestelmällisellä sosiaalisella vuoropuhelulla EU:n ja jäsenvaltioiden sekä yritysten tasolla. Unionin uusissa jäsenvaltioissa sijaitseissa uusissa tuotantolaitoksissa on niin ikään taattava Euroopan tasoa vastaavat työelämän suhteet.

⁽¹⁾ **Italia:** A+ ja A++ -luokan jääkaappien/pakastimien hinnasta 20 prosenttia (kuitenkin korkeintaan 200 euroa) vähennetään henkilökohtaisesta tuloverosta.

Espanja: Hyvitysohjelma – vuonna 2008 energiatehokkaita tuotteita ostaville asiakkaille voidaan myöntää hankitusta laitetypistä riippuen 50–125 euron avustus.

Brasilia: Brasilian liittotasavallan hallitus aikoo käynnistää ohjelman, jolla tuetaan 10 miljoonan jääkaapin hankkimista vähätuloisille. Kuluttajien on luovutettava vanha ja yleensä enemmän energiaa kuluttava jääkaappinsa saadakseen luottoa uuden ja taloudellisemman ostamista varten.

3.3.4 Euroopan tasolla käytävä todellinen ja jatkuva alakohdainen työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu, markkinavalvonta sekä standardien täytäntöönpano kaikkialla Euroopassa ovat avainasemassa sen varmistamiseksi, että työpaikkoja menetetään vähemmän.

3.4 Kuluttajanäkökohdat

3.4.1 Kuluttajien on voitava varmistua tuotteiden laadusta, tehokkuudesta ja energiatehokkuudesta, ja tästä syystä laatua koskevan tiedon on oltava kuluttajien saatavilla selkeällä, todenmukaisella ja tehokkaalla tavalla.

3.4.2 Merkintäjärjestelmän on oltava nykyistä dynaamisempi, sen on kehitettävä ja sitä on voitava päivittää alalla tapahtuvan innovaation mukaan. Merkintöjen olisi lisäksi vastattava tarkkaan laitteisiin sovellettavia normeja, ja siksi testien olisi oltava tiukempia ja tarkempia.

3.4.3 Markkinavalvonta kaikkialla jäsenvaltioissa on erittäin tärkeää sen varmistamiseksi, että laitteet todellakin vastaavat lupauksia ja että kuluttajat saavat sitä, mitä he ovat tilanneet.

3.4.4 On syytä huomata mahdollinen negatiivinen vaikutus, joka uusien kotitalouskoneiden ostolla voi olla ympäristöön, mikäli kuluttajat pitävät vanhat laitteet uusien ohella, jolloin syntyy ns. paluuvaikutus.

3.4.5 Riippumattomat kuluttajatestit ovat tehokkaiden kotitalouskoneiden paras myyninedistämiskeino. Niiden avulla voidaan varmistaa laitteen yleinen laatu ja taso sekä se, että tuote täyttää asianmukaisesti sen perustoiminnolle asetetut vaatimukset.

3.5 Ympäristönäkökohdat

3.5.1 ETSK toteaa, että tämäkin sektori voi antaa panoksensa ympäristönsuojeluun, hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen ja ilmastomuutoksen hillintään. ETSK toistaa tässä yhteydessä ympäristöä säästävästä tuotannosta antamassaan oma-aloitteisessa lausunnossa⁽¹⁾ omaksumansa kannan ja korostaa sisämarkkinoiden tarjoamaa tilaisuutta luoda ympäristötietoiset markkinat sekä muun muassa merkintään ja tuotteiden elinkaareen liittyviä erityispiirteitä.

3.5.2 Normitason alle jääville tuotteille olisi myönnettävä noin viiden vuoden määräaika toivotun tason saavuttamista varten. Esimerkiksi jääkaappeja, jotka eivät määräajan päätyttyä vastaa tiettyä vähimmäistasoa, ei komitean mielestä tulisi enää olla tarjolla Euroopan markkinoilla. Tämä on yhdenmukaista Euroopan komission 24. lokakuuta 2006 esittämän energiatehokkuuden toimintasuunnitelman kanssa ("tuotteita, jotka eivät täytä sovittuja vähimmäisvaatimuksia, ei saa saattaa markkinoille"). Nämä ehdotukset noudattavat myös ekologista suunnitelua koskevan direktiivin ja energiamerkintäasetuksen sisältöä.

3.5.3 Lisäksi on tärkeää, että ekologista suunnittelua koskevaa direktiiviä sovelletaan mahdollisimman pian kaikkiin asiaankuuluviin suuriin kotitalouskoneisiin ja että energiamerkintää koskevaa lainsäädäntöä tarkistetaan, jotta erityistehokkaiden tuotteiden nopea kehittäminen on mahdollista. Tämä olisi se lainsäädäntösuunnitelma, jonka pohjalta yrityksiä vaaditaan valmistamaan laadukkaita ja kestäviä kotitalouskoneita.

3.5.4 Kun otetaan huomioon, että EU:n energiapolitiikassa ei pelkän merkintämekanismiin avulla pystytty saavuttamaan EU:n asettamia energiatavoitteita, ETSK kannustaa EU:n nykyisen energiapolitiikan valossa komissiota harkitsemaan uusia oikeudellisia välineitä näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

Bryssel 22 päivänä lokakuuta 2008.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja
Mario SEPI

⁽¹⁾ ETSK:n täysistunnossa (EUVL C 224, 30.8.2008, s. 1) esittelijä Anna Maria DARMANIN.